! વગર વાંચે ફેંકી દેશો નહી !!?

धर्मवीर

माहाराजा गोपीचंद चरीत्रनां गायन.

મોતીકૃત

સુધારા વધારા સાથે

છપાવી પ્રગટ કરનાર

શા. પુરૂષોત્તમ ગીગાભાઇની કું૦

ભાવનગર બંદર.

AHMEDABAD

Union Printing Press.

સંવત ૧૯૪૪. ઇસ્વીસન ૧૮૮૮.

કીંમત બે આના.

! સસ્તી સુખડી ! સીવપુરની જાત્રા !

! ઝટપટ લ્યો વાંચો ! વાંચો !! વાંચો !!!

પરમપ્રિય—

ભાઇશ્રી રંગધર વિ. મુળશંકર માંકડ.

"વનિતા વિનોદ" ના એડિટર સાહેબ—

મુ. જુનાગઢ.

તમો
મારા બા
ળસ્નેહી છો,
અને તમને વિદ્યા
પર અત્યંત પ્રીતિ છે,
માટે તમારૂં નામ આ લઘુ
ગ્રંથમાં સામેલ રાખવાના હે-
તુથી આ ગ્રંથ હું તમને અર્પણ ક-
રવાને વિચારે દુરસ્ત ધારૂંછું, તમારા
શિવાયના બીજાને મારા ગ્રંથમાં દાખ
લ કરવાથી, મા'રા આ ગ્રંથને ફક્ત પૈ
સાનો આશરો મળે એજ માત્ર લાભ
પરંતુ પૈસાના લાભ કરતાં પ્રિતીનો લા-
ભ મેળવવાની મુને અત્યુત્કંઠા છે; અને તેજ
કારણથી આ ગ્રંથ મેં તમને અરપણ કરેલો છે.

હિતેચ્છુ
શા. પુરૂષોત્તમ ગીગાભાઇ.

માહારાજા ગોપીચંદના તદન નવીન ગાયન.

अंक १ लो.

પ્રવેશ ૧ લો.

(ગોપીચંદ રાજા કચેરી ભરી બેઠા છે ને સેનાપતી લશ્કર સહીત ગાતો દાખલ થાય છે.)

રાગ—પીલુ—તાલ—લાવણી.

સેનાપતી—

ચાલોને શીંગ શીકાર હો સીરદારજ મીરા,
આજ મીરાં ભોમી આ સાથે, સુણજો ચીત લગાય;
માણસ મારે રોજ કોસવો, ફલ લાખેણો ખાય. હોસીરદાર.
પ્રથમ ભાગ પાહાડો કે માંહી, બેઠા મારગ રોક,
ગામ ઉજાડયો ગોર કોસવો, દુઃખી શેહેર કે લોક.હોસીરદાર.૨
સેજા મીઠી કામની સરે, ટુકીઅન કંઠ લગાય.
રાજા મે બીઠા રાજવીસવો, સીંગા ચડે શીકાર.હોસીરદાર.૩
ઘોડા ઉપર ચડસે વોસરે, લે નાંગી તલવાર,

બાલકૃષ્ણુકી ફીરપાસે, તુમ લો દુશમનકો માર. હોસીર૦ા૨.૪
ગોપીચંદ—દેશ હમારો દુર હેસરે ગોડ બંગાલો શેહેર,
મેતો રાજા ગોપીચંદને લીયો સીંહને ઘેર. હો.૫

પ્રવેશ ૨ જો.

(સિંહનો શીકાર કરવા સિંહને જગાડે છે.)

ગોપીચંદ—થારો સુતો સિંહ નિશંક જગાદે સિંહની,
સિંહણી—રાજા સિંહાને મત છેડ કરૂં મે બીનતી;
ગોપીચંદ—ખડી રહેતું સિંહની થારા સિંહને દેહો જગાય,
લગા મોરચા રજપુતાસે, અબકાં ભાગી જાય. થા.
સિંહણી—તુ આદમબીચરાજ વીસરે ઓ જંગલ બીચસેર,
તુરતહી તોડે મોરચા સરે જીણુમે રતીઅન ફેર રા૦
ગોપીચંદ—ફેરફેર તું કયા કહેસરે થારા સિંહને લેઉ ઘેર,
ગામ ઉજાડયો ગોર કોસવો ઉણુરો માગુ વેર. થા૦
સિંહણી—વેરછે થારો આગલોસરે ફેર પીછે પરતાય
ઘેર અહું કે કામનીસતુ. બેગમીલોને જાય–રાજા
ગોપીચંદ—સુતો સેર નિશંક પાહડમેં જબ જાગે જબ મારૂં
ટુકીન છોડું જીવતો સરે ટુક ટુક કર ડારૂં– થારો.
સિંહણી—નામ લેવે તું ટુકકો સરે મારે ઝાલ ઉઠે સબઅંગ
સુતો સેર–અબ જાગસે જવે કરે રંગમે ભંગ રાજા.
ગોપીચંદ—રંગમેં ભંગ ચમકતી લાલી તું તીરીયનકી જાત
તારા ખાવંદા પંઝા ચાલશે રજપુતા દે હાથ–થારો
સિંહણી—સિંહલડે રજપુતસે–પીર કયા જાને કયા હોત
બડે બડે જોધ્ધે જંગલબીચ ફીતને ગયે શીરખોત–રા.

ગોપીચંદ—બડે બડે જોધ્ધે જોરાવર મારા સીંહને ઠાર
હાથ છોડ હથીઆર ચલાવી, છાતી બીચ કટાર—થારો
સિંહણી—કહાડ કટાર ધરો કમ્મરમેં, કરો શિરોઈ મ્યાન;
ઈતની ખેર કરો તુમ રાજા, સાહેબ બચાવે જાન—રા.
ગોપીચંદ—જાન હમારી નહીંહે નારી, મત કરના મગરૂર;
લગી ચોટ શીરશેર ફીસ્તું, રાંડ ભાગજા દુર—થારો.
સિંહણી—દુરભાગ કે કાહમેં જાઊં લડું શેરકે સંગ
સનમુખ આય મોરચા માંડા કરાં ફોજમે જંગ—રા.
ગોપીચંદ—તીરીયા લડે ખાવંદ કે આગે જીવે જીતનો પ્યાર
લગી ચોટ શીર શેર મરનકી તું ઓર કરેગી યાર—થારો.
સિંહણી—ઓર યારકું આગ લગાતું જો જુરે ભરથાર
સતી હોકે સંગ ચલુંગી જલું ઉનકે લાર— રાજા.
ગોપીચંદ—થારો સુતો સેર નિશંક જગાદે સિંહણી
(સિંહને જગાડે છે)

સિંહણી—જાગો જાગોરે જંગલરા રાજવી, જાગો જંગલરા રાજવીસ,
ફીર કયા તુજ નીંદ ચડ આયો ગોપીચંદ રાજા,
તોરણુ આયો બીંદ, જાગો જાગોરે.
ચડ આયો ગોપીચંદ રાજા ચઓદશ ઘાલ્યો ઘેર
અબ સુતે સેનાસરે સંરે, થે પેલી બસાયો બેર.—જાગો.
દલપર દલ ચડે અતીભારી, તેરી એકલી જાન:
દો દો હાથ કરો રાજાસો, સોશ્રીકર ભગવાન—જાગો.
સીતેર લાખ ફોજકો માલીક, વો ગોપીચંદ રાજા;

એક ચોટમેં અમર ડગાવે, અધર બજાવે બાજા—જા.
સનમુખ આય મોરચા માંઝ્યા, તોપ ધરી ફીરન્યારી;
સેલ ધમાકામેં સુણુયા સવો, કર ઘોડે અસવારી—જાગો.
(સિંહ જાગેછે ને ગોપીચંદ ભાલાવતી મારે છે)

શિકારીઓ—ખડા બાધ જદ પડા જમીપર, લગા શીશભાલા
મતકરનાં પરતીત રાંડકી મારા શેર દેગઈ તાલા
જાન બચાકર ચલી જંગલમેં જધડેસેંહારી
બાર કોશ ફીર દેગઇ આડા, પરબત ઓર ઝાડી
નાલે નાલે ફરે ભટકતી, જોબન મદ માતી
જંલજા આ તેરી પ્રીત સજ્જનમેં જાતીતી મારી.
ઈસ જંગલમેં આગ લગાઊ, આજ રહુ ન્યારી.
મારા શેર જબ હુઈ બીરાની જીતોકી હારી.
ગોપીચંદને દેખા તમાશા સબ દુનીઆકું આયા હાંસા
તીરીયાકા જગ જુઠા પાસા, કરબે મો કાલા—ખડાબાધ
ફીરી ફોજ જદ ગોપીચંદકી, કયા કહેતા ભાઈ;
રાંડ જાતસે કર કર મોહબત, કયા કીસને પાઈ,
લડે ફોજ બીચસેર સયાંને, કેસી વે લડાઇ.
રાંડ ખડી જદ દેખે તમાસા, પાસ નહીં આઈ;
લગી ચોટ સીર સેર મરમકી, ખાયગઈ મુરછાઈ.
મરતાં શેર જદ કવાજ કેહેતાં, તેરારાજમેં સુખીજ રહેતાં
મેં કીસીકું દુઃખ નહીં દેતા, રહો બોલબાલા—ખડા

अंक २ जो.

પ્રવેશ ૧ લો.

(ગોપીચંદ પોતાની માતાને રડતી જોઈ કહેછે)

ગોપીચંદ—મેનાવતી માતા નીર ભર્યાંરે થારા નેનમેં

મેનાવતી—ગોપીચંદ લડકા બાદલ બરશેરે કંચન મેલમેં

ગોપીચંદ—કયું માતાતું ઉનમતી સરે નીત કી રહેત ઉદાશ

જો કોઈ કહેવે જીભ કટાવું કરૂં દુશ્મનકો નાસ–મેના.

મેનાવતી—ના બેટા મેં ઉનમ નીસરે, ના કાંઇ રહુ ઉદાશ

રૂતપ લટી બાદલ ચડયોસરે, અબબરશનકી આશ–ગો.

ગોપીચંદ—ના બાદલ ના બીજલીસરે, ના કોઈ બાજે વાવ;

થારે મન ચિંતા ઘણી મુને સાચી ખોલ બતાવ–મેનાવતી

મેનાવતી—સાચ કહેસેં સતડગેસને, જુડ કહે પત જાય

ઝાઝ પડી દરીયાવ બીચમે, અધબીચ ગોથાં ખાય–ગોપી.

ગોપીચંદ—ઝાઝ પડી દરીયાવમે સરે, કરદઊં પેલેપાર,

માર હઠાવું નીરને સમેં કર નાંગી તલવાર– મેનાવતી.

મેનાવતી—મ્યાન કરો તલવારનેસ, તુમ ધરો જમીનપર ઢાલ,

કાયા નગર સુનો પડયોસને, અપનો બીરદ સંભાલ–ગોપી.

ગોપીચંદ—મેરો બીરદ બસે તન તેરે જો કછુ આગ્યા પાવું;

માતા હુકમ ફીરૂં નહિં પીછો, તરતહીં હુકમ ઉઠાવું–મેના.

મેનાવતી—મુજે ભરોસા પુત્ર તીહારા, તુંહે આગ્યા કારી;

રાજ પાટ સપનેકી માયા, જીતો જમ દુવારી–ગોપીચંદ.

લડકા જોગી હોજારે તજદે રાજને

ગોપીચંદ—માનું રાજ કરનદે, જોગી મત કરરે મા મેનાવતી
બારા બરસકી ઉમર મેરી, મેં ક્યા જાનું જોગ;
ચરચા કરે મુલકકે માંહી, હસે શેહેરકે લોક— માનું.

મેનાવતી—મેરા બચન ફીરે નહીં પીછા, ઓ પુરૂસાકી બાત;
તેરી સુરત તેરા બાપકી સવે; જલબલ હો ગઈ ખાખ—ગો.

ગોપીચંદ—તેરા બચન ફીરે નહીં પીછા, જાયા પુત સપુત;
દો જુગરાજ કરન દે માતા, ફીર જોગી અબધુત— માનું.

મેનાવતી—પાવ પલકા નહીં ભરૂંસા, કરે કાલકી બાત;
ક્યા જાણું ક્યા હોવેસરે, ઉગમતે પરભાત— ગોપીચંદ

ગોપીચંદ—દીન ઉગે દાતણ કરૂંસ, ઓર નીતકો દઊં દાન;
ખટ દશનકો ભાવ રાખુ ને, વિપ્ર વધાવું માન— માનું.

મેનાવતી—દાન દેવ ફળ ક્યા હોવેસરે, ધન દોલત ઓર માયા;
અસલ ફકીરી લે લે લડકા, અમર હોય તેરી કાયા—ગોપી.

ગોપીચંદ—કાયા અમરકરૂં એક છીનમેં, કછુ અન લાગે વાર;
પેહેલે પરણો પદમની સરે, વો વિલખે રાજકુમાર— માનું.

મેનાવતી—તીરીયા જાત જગતમેં જુઠી, સુનરે ગોપીચંદ;
જનમ મરણ સેં હોજા ન્યારો, કટે ચોરાશી ફંદ—ગોપીચં.

ગોપીચંદ—કટે ચોરાશી ફંદ જીણુંમેં, ક્યા ક્યા નિપજે સાર;
શીતેર લાખ ફોજાદલ બાદલ, ઉભો કરે પુકાર— માનું.

મેનાવતી—કરે પુકાર એક નહીં થારો, અપણે અપણે કાજ;
મામો થારો દેખ ભરથરી, તજ્યો ઉજેણી રાજ—ગોપીચંદ.

ગોપીચંદ—તજ્યો ઉજેણી રાજ ભરથરી, આયો ગોરખનાથ;

દો જુગ રાજકીયો પૃથ્વીપર ગયો ગરૂકીલાર– માનું.

મેનાવતી--ગરૂ દેવનકો દેવ હોવેસરે, ધરો ઉસીકો ધ્યાન
જનમ મરણુસેં હોજા ન્યારો, બાંચો બેદ પુરાન– ગોપી.

ગોપીચંદ—ભવર પડયો ભવસાગર માંહે, જામે નીર અપાર;
અવ ઘટ ઘટ ઓરનાવ પુરાન, કીસ બીધ ઉતરે પાર–મા.

મેનાવતી—ધરો ધ્યાન ગુરૂકો લડકા, જુઠો સબ સંસાર
સતકી નાવ ધરમકા નેજા, જીતો જમ દુવાર–ગોપીચંદ

ગોપીચંદ—ક્યું જનુની તું જોગ લેવરાવે, દુજે નહીં હેભાઇ
બડે બડે રાજનકી લડકી, ક્યું મુજકું પરણાઈ– માનું.

મેનાવતી—બડે બડે રાજનકી લડકી, સંગ ચલેગી નાંઈ;
શહેર બંગાલા રાજમેં, બેટા તેરી ફીરેગી દુવાઈ–ગોપી.

પ્રવેશ ૧૦ મો.

(ગોપીચંદ જાલંધર જોગી પાસે ભેખ ધારણ કરવા આવેછે ને તેને જાલંધર જોગી શ્રાપ આપેછે તે વખતે ગોપીચંદ વિનંતી કરેછે)

રાગ–પીલુ–તાલ–દીપચંદી.

ગોપીચંદ—અમર કરોરે કરૂં બંદગી, ગુરૂ જલંધર નાથ
પેલા પુતલા જલ ગયારે, પીતા સુધારો કાજ,
જલ બલમીલ ગયારે, તમેરે ધરા રહા સબ રાજ–અમર
દુસરા પુતલા જલ ગયારે, મેંનાવતી મેરી માય;
હાથ જોડને કરૂં બંદગી, લરી લરી લાગુ પાય– અમર

તીસરા પુતલા જલ ગયારે, સનમુખ ખડી ધરનાર
પહેલાં હું પરણ્યો પદમની, વો વીલખે રાજકુમાર—અમર
ચોથારે પુતલા જલ ગયારે, ચંદ્રાવતી મેરી બેન
રોસ ભરી ચિંતા કરેરે, ભર ભર આવે નેન— અમર
પાંચમારે પુતલા જલ ગયારે, ઉગ્રસેન મગરૂબ
ગામ ઉજાડયો ગોરકોરે, જોગી હુવો તબ રૂપ— અમર
છઠ્ઠા પુતલા જલ ગયારે, ઉભો કરૂંરે પુકાર
સરણે પડયો ગુરૂદેવ કેરે, અબ ચાહેતો માર— અમર
સાતમા પુતલા થીર રહારે, મોતી કહે મન ધીર;
સાચો સોઈ બચ ગયોરે, રાજા રંક ફકીર— અમર

જાલંધર—બારાબરસકી ઉમ્મર બચ્ચા, ગોડબંગાલે રાજ કરો;
તુંમ રાજા મેં જંગલ જોગી, તેરે મેરે કયા કામ;
રાજ કરો ગાદી ઉપરે, લીઓ ગુરૂકા નામ. બા૦

ગોપીચંદ—ના ચાહીએ મુજ દોલત માયા, ના ચાહીએ મુજે ગામ,
હાથ જોડને કરૂં બીનતી, ગુરૂ સુધારો કામ,

જાલંધર—તુજકું ચેલા ના કરૂંસરે, સુણુ રાજા મેરી બાત;
કયું તુંમેરે પાવ પડતહે, કયું જોડત હે હાથ. બા૦

ગોપીચંદ—ભગવામેં ભગવાન બસતહે, ગુરૂ દેવનકો દેવ,
આપ તરે ઓરનકું તારે, કરૂં તમારી સેવ. મેં૦

રાગ—પીલુ—તાલ—લાવણી.

સુણો જલંધર આપ નીરંજનજી, તુમ ગુરૂ મેં ચેલા તેરા,
પડી ઝાઝ દરીયાવ બીચમેં, પાર લગા બેડા મેરા;

તીરીયા જાત જગતકા ફ઼ંદાજી, તીન લોક ઉસમે મોઈ,
માત પીતા ઓર બેનજ બધુ, ન્યાત જાત સગા સોઈ.
રાજ ગરભ અભીમાન ગરભ થાજી, પાપ પુન્ય પ્રગટ દોઇ,
જમીન ઓર આકાશ બીચમેં, ગયા નહીં સોબત કોઈ;
એ સંસાર ભરા દીલ સાગર, જામે મચ્છી કાટે પોઈ,
ખડા પાલપર કાલ પુકારે, રૂપ ધરા જેસે બોઇ.

સાખી.

બુરા કાલકા ફ઼ંદા, મેને છોડા રાજ સબ ધંધા,
એ બંદન બણુ હે ગંદા, નહીં તાગ જલ ઘેરાં. પડી૰
ધરમ રાજને ધજા ચડાઈજી, શિરપર આકર કાલ ખડા,
જબ ચુકે જબ મારે સોટા, જ્યું ચીડીયાં બીચ બાજ પડા;
કાયા દેહે કચ્ચા, ઉસ મટ્ટીકા બના ઘડા.
લગે ઠેસ જદ ઉડે બેસ, જદ તુટે તાર જ્યું તડા તડા,
બ્રહ્મા બીસનું માહાદેવ થાજી, ઇતીનુંસેં કોન બડા;
ઉણુકે આગે વો નહીં ચુકે, જાય આસનપર દીઆ અડા.

સાખી.

બુરી કાલકી ફાંસી, વો ભુક્ત મરે ચોરાસી,
કાંહાં મથુરાં કહાં કાશી, ચાર ખુંટ ફ્રિર ગયા ફેરા. પડી૰
સતજુગ મેં હીરણાકંસ રાજાજી, માહાદેવને બરદાન દીયા,
સાત દ્વીપ નવખંડ બીચમેં, સબ પૃથ્વીકા રાજ કિયા;
દ્વાપરમેં દુર્યોધન રાજાજી, જીને અધર સીંગાસન હાથ લીયા.
આયા કાળ જદ પડા ધરણુપર, ઘડી એક ફીર ના જીયા,

ત્રેતામેં રાવણ થા રાજાજી, સબ દેવનકો કેદ કીયા;
મેઘમાલ દોઈ ભરતે પાણી, ચંદ્ર સૂરજ જળ તેજ દીયા,
કૃષ્ણ ભયે કળજુગમેં રાજાજી, સબ યાદવ અભિમાન કીયા.
આયા કાળ જદ પડા ધરણુપર, મર ગઈ ગોપી ફોડ હૈયા.

સાખી.

ચાર જુગકી કહી કહો નાથ અબ ક્યાં રહી,
માયા કીસીકે સંગ નહિં ગઈ, ગુરૂ નહીં તાગ જહાં જલધેરા. પડી૦
સુણો નાથ એક અરજી મેરી, ગુરૂબીના કેસે મુગતી,
બડે મુનીથે વિશ્વા મીત્ર, સબ દેવન મીલ કીની ભગતી;
શુક્રાચાર અસુર કે દાતાજી, બચા લીએ જુગતા જુગતી,
ગોરખનાથ ભરથરી રાજા, રાજ છોડ ભયે મુકતી.
કહેતે મોતીલાલ સભામેં, અખંડ કરૂં તેરી ભક્તી,
કર દુસ્મનકો નાશ ભવાની, અરજ સુણો મેરી શક્તિ.

સાખી.

ભક્ત તુમારે તારે, સબ અસુંરનકુ મારે,
ઢુંડ ઢુંડ કર ન્યારે, ગુરૂ ઉઠી જોગકી જો લેહેરાં. પડી૦

अंक ३ जो.

પ્રવેશ ૧ લો.

(ગોપીચંદ પોતાની બેનને ખબર આપવા દાશીને કહે છે બેન મેહેલમાં બેઠી છે ગોપીચંદ રસ્તામાં અલેક પુકારેછે)

ગોપીચંદ—ચંપા નીજરાંણો મેલો મારી બેનરો,
સુણ હે બાંદી કહું હકીગત, મેહેલાં નીચે આવ;
ધુપ પડે ધરતી તપેસ; મારે જલે જમીનપર પાવ,
ધન દોલત માયા નહીં માગું, ભીક્ષા ઘરમકી લાવ. ચંપા૦

રતનાદેદાશી—જોગી લુણ ભરાવું થારી ખાલમેં,
બાંદી થારા બાપ રખીસ નહીં, મુખસેં બોલ સંભાળ;
કોણ બેન તું કીસીકા ભાઈ, લુણ ભરાવું તારી ખાલ,
નામ લેવે ગોપીચંદકો, ઉઠે બદનમેં ઝાળ. જોગી૦

ગોપીચંદ—બાંદી મારા બાપ રખીશ થાને લઈ કાલબીચ મોલ,
દીવી બેનરે દાય ચેસને દેખ્યો થારો તોલ;
માલ ખાય મસ્તાની હોગઈ, કડવા બોલે બોલ. ચંપા૦

રતનાદેદાશી—એશા બચન ફીરે નહીં પીછાં, તુજપર આવે રીશ,
ફીનેક જોગી મંગકર ખાતે, ફીરતે દશઓર બીસ;
સુણતાં રાજા ઉગ્રસેન, થારો અધર કટાવે શીશ. જોગી૦

ગોપીચંદ—અધર શીશ કટાને વાલા, નહિં પૃથ્વીમેં જાયા,
ના કીસીસેં વેરભાવ મારે, ના કીસીસેં દાવા;
જાય કહે મારી બેનનેસ, થારોવીર ગોપીચંદ આયા. ચંપા૦

પ્રવેશ ૨ જો.

(ગોપીચંદની બેન મેહેલમેં બેઠી છે દાશી ખબર આપેછે.)

રતનાદેદાશી—બાઈ ગોપીચંદ આયો બગવાં બેસમેં,
ઉઠીયે બાઈ બારણેસ થારો આયો ગોપીચંદ વીર;

જોગી હોકર ચલા જંગલમેં, સુનો કર ગયો પીર. બાઈ૦

ચંદ્રાવતી—દાસી રાજ કરેરે વીરો દેસમેં,

હેહેં હત્યારી પાપનીક્ષ, માનું એસા બચન સુનાયે;

નામ લેવે તું ગોપીચંદકો ઝાલ બદન નહીં માવે. દાશી૦

રતનાદેદાશી—જેસી ઝાલ ઉઠી તન તેરે, તેસી મુજકો જાણુ,

નામ બતાયા નીરપત માનું, સબી દીયા સેલાણુ. બાઈ૦

ચંદ્રાવતી—જોગી જોગી મત કર દાશી, મુખસેં બોલ સંભાલ;

એતો જોગી દુર દેશકો, લુણ ભરાવું ખાલ— દાસી

દાસી—લુણ ભરાવો ખાલમેંસ, થાને મારો જીવ સેંડાર;

ભીક્ષા માગે બારણે સવો, ઉભો કરે પુકાર— બાઈ

ચંદ્રાવતી—કરે પુકાર એક નહી પુછે, નીસદીન આયો હાર;

એક સુરતકા અનેક જોગી, દીન મેં ફીરે હજાર— દાસી

દાસી—એક ચંદ્રકો ચાંદણોસ, ફીર દુજો ગોપીચંદ;

ત્રીજો ન જોયો પૃથ્વી સવો, કરે ઉજાળો ચંદ— બાઈ

ચંદ્રાવતી—એક અચુંબો મેં સુણોસ સવો, જો ઘર હોય ઉછાવ;

કુંજર કસીયા પાલખી સવો, ધરતી ન ધરે પાવ— દાસી

દાસી—પાવ બલે ધરતી તપેસરે, સૂરજ રહ્યો શીર છાંય;

ભીક્ષા માગે મેહેલમેં વો, ઉભો કરે પુકાર— બાઈ

ચંદ્રાવતી—દલપર દલ ચડે અતીભારી, વો બંગાલો રાજ;

છત્ર સીંગાસન ચમર ઢલાવે, બેઠ ચલે ગજરાજ—દાસી

દાસી—કાનમેં મુંદરા ગલે મૃગ છાલા, શીરપર ભગવાં બેશ;

સીંગી નાદ બજાવે મુખસે, આદ પુરૂસ આ દેશ— બાઈ

ચંદ્રાવતી—દીયો હુલ કે હે સખીસ, મારો જીવ ધરે નહીં ધીર;
  કીસ બીધ દેખુ વીરનેસ, મારે નેણુન થંભે નીર- દાસી

દાસી—નેણા નીરજ રાખ લોસ, બાઇ બેગ મીલો નહીં જાય;
  ધુપ પડે ધરની તપેસરે, જલે જમીનપર પાવ- બાઇ

ચંદ્રાવતી—ઉઠ એ દાસી બારણેસ, તું લે સખીયાંને સાથ;
  કરો આરતી ગોપીચંદકી, પુછો મનકી બાત- દાસી

(ગોપીચંદને તેની બેન મેહલની અંદરથી આવીને એકી નજરે જોયા કરેછે)

ગોપીચંદ—ભીક્ષા ધાલોની ઉભો બારણે, મારી બેન સયાની–ટેક

ચંદ્રાવતી—જોગી હુવોરે કીણે કારણે, ગોપીચંદ વીરા–જોગી.
  કાં હાથે લીની સેલી સીંગી, કહાં ફાડયા કાન;
  બારા બરસકી ઉમર તેરી, તુ લડકા નાદાન- જોગી

ગોપીચંદ—જનમ દીયો મેનાવતીસરે, કીસબીધ લેઊં પાર;
  મુંડ મુંડાઇ મેહેલમે સને, કિયો ગુરૂકી લાર- મારી

ચંદ્રાવતી—મરજો મા મેનાવતીસરે, જીને બતાયો જ્ઞાન;
  દુજારે મરજો સતરૂ ગુરૂ સથારા ફાડયા છુરીસેં કાન–જોગી

ગોપીચંદ—કાન ફડાયા મુંદ્રા પેરી, કર લીયા ભગવા ભેખ;
  માત પિતાકું દોશ ન દીજે, લીખ્યો બીધાતા લેખ–મારી.

ચંદ્રાવતી—કાંહાં બીધાતા લીખ ગઇ સરે, સંગતકા ઉપદેશ;
  શેહેર બંગાલા સબી ડુબાયા, કર કર ભગવા બેસ–જોગી.
  તેરા ગુરૂકું આગ લગાઊ, ઊંલટી દીની શીખ;
  રાજ છોડને ભયો મશાની, ધર ધર માગે ભીખ- જોગી.

પ્રવેશ ૫ મો.

લાવણી.

(ગોપીચંદની બેન તેને ભેખ ઉતારવાને માટે વિનતિ કરેછે)

ચંદ્રાવતી—મેરીઅબલાકી ઇતની અરજીજી,સુણ ગોપીચંદરેભાઇ
માતા મેરી જનમ દુખીયારી, રોઇ મરેગી બોજાઈ– ટેક.
મેરા બાપકું એકઇ બેટાજી, દુસરા મેને જન્મ લીયા,
પુત્ર બીના પરીવાર સખીરી, જ્યું મંદિર બીચ એક દીવા;
તેરા સીમરનસબ કોઈ કરતાજી,જીણ જોગીકા ભેખ લીયા,
તેરે બીના અબ સુણરે ભાઈ, મરજાઉંગી ફોડ હૈયા.

સાખી.

હૈયા ફોડ મરજાવે, જોગી હુવો વાંકુ કાં પાવે,
ભાઈ ઘર ઘરમેં, અલેક જગાવે,
અબ કોણ ઉપાય કરૂં ભાઈ. માતા૦

ચલતી.

બીનાભાઇકો બેનન બોલેજી, જુગમે નહીં રેવે નાતા,
મુંડ મુંડા કર સુના મહેલમેં, બુરી કરી જો ઘર માતા;
દેખ કસાઇકું દયા ન આઈજી, ફાડા કાન અપના હાતા,
ઈસકી સંગતમેં વોહી લીખાજી, બુરી કરી જોગી દાતા.
શેહેર બંગાલા સબી ડુબાયાજી,છોડ ચલે અન. ધન, માયા,
કોન દેશ સૈ આયા જલંધર, કાંહા કરે અમર કાયા;
હાથ જોડને કરૂ વીનતીજી, સુણજે તુ મેરા ભાઈ,
કાંહાં હે ઉનકી નાત જાત, વોહે બણીયેકી નાઈ.

સાખી.

વીરા તું જોગી બન કે આયા, છીજે મેરી કાયા,
ભાઈ તોડી બેનસેં માયા, અબ ભેખ ઉતારોરે ભાઈ. માતા૦

પ્રવેશ ૭ મો.

(ગોપીચંદનો મેહેલ રાણી તથા દાસીઓ ઉંઘે છે ને ગોપીચંદ જોગીને વેશે દાખલ થાય છે.)

ગોપીચંદ—(પ્રવેશ કરીને)

આનંદી આનંદ કરે માઈ કર દુસ્મનકું ચુર,
આનંદી કે બાગમેંસરે, લંબી બડી બજુર;
ચડે સો ચાખે પ્રેમરસ ઓર પડે સો ચકના ચુર,
જાગેકે મન ચુરમાંસરે, સુતે કે મન ધુલ. આંનંદી.

(અલેક પુકારે છે) (દાશીઓ એકાએકજ બકી ઉઠેછે.)

રતનાદેદાસી—સુન બાળક જોગી મેહેલાં ને અલક જગાવનાં,
ગોપીચંદ—રતનાંદે બાંદી ભીક્ષા ધરમકી લાવનાં;
જોગી ખડાહે બારણે, લોંડી ભીક્ષા ધરમકી લાવ,
ધુપ પડે ધરતી તપેસરે, સૂરજ રહ્યો શીર છાંય,
ગુરૂસે વિનવું માને ભીક્ષા ધરમકી લાવ. રતનાદે.

રતનાદેદાશી—મેહેલાંદા મારગ છોડદે જોગી, હયાંસેં હોજા દુર,
ભુખ્યો હોય તો માંગ લે, થારાં કરૂં દારીદ્ર દુર;
દયા ગુજે આવતી મેહેલાં, અન ધન લક્ષ્મી પુર. સુન૦

(એટલું કહી જોગીને મેહેલ પાસે ઉભો રાખી રાણીને ખબર દેછે.)

(રાણી નીંદ્રાવશ થએલી છે રતન બાંદી જગાડે છે.)

રાગ—પીલુ—તાલ—દીપચંદી

રતનાદે—ચાલો બાઈ અબ બારણે જોગી અલેક જગાવે હે,
અલક જગાવેને રાગ મચાવે, ઉભો કરે પુકાર;
માઈ બાપ વો કછુઅન કેવે, દીસે રાજકુમાર. ચાલો૦

સાખી.

સુણુ રાણી પાટમદે આવ ઉઠ બારણે,જોગી અલેક જગાવેહે,
લોભકો નહીં આકાશ જીણે સબ છોડી જગતકી આશ;
માંગતા હે ભીખ સો બીના લીયો જાવે હે,

પાટમદેરાણી—સુણુ હે રતન જીબાનકી જતન કર,
આજ ભાંગ ખાઇ કે, બોલીભઈહે;
બતાવતી હે, વારંવારા કંથ મેરા વોતો ભાઈ હે,
જબાન કયું હુઈ બાવરી રાજા તો ગયે શીકાર;
બખતભઇ આણેકી કર અપણો કામ બેઠી ગુણુ ગાવેરી.
(રાણી એકદમ મેહેલની બાર આવી જોગીને જોઈ અ-
જાએબ થાય છે.)

પાટમદે—જોગી થારી સુરત મારા રાજરી,
થારી સુરત મેરા રાજકીસવો ખેલણુ ગયા શીકાર;
બોલી સુણુકે જો મૈ દોડી, આઈ મેહેલ કે બાહાર, જોગી.
બીક્ષા માંગે મહેલ મેંસરે, ઉભો કરે પુકાર;
સુરત લાગે સ્વામીનીશ, મારે રાજ કીયુણી યાર. જોગી.

સાખી—પીલુની—તાલ—દાદરો.

ગોપીચંદ—ભયો મન જોગી હો ભયો મન જોગી.—ટેક.

ખડા હું મેહેલકી બાહાર, કરતા હું પુકાર,
સુણીયો અરજ મેરી, અટલ રહો તેરા રાજ;
જામે સબીસરે મેરા કાજ,આબાદાની તેરી રાણી ખુશામેરી,
હાજર હોવેશો લાવ ભીક્ષા માઈ,મુજે હોતી હે અવેરી ભ૦

પાટમદે—હોતી હે અવેર, જામેં કછુ નહી ફેર,
માંગતાહે ભીખ, સો ખેરમેં કયાં કરૂં
જનમ નો ભોગી, સો આજ બણ્યો જોગી,
ગલે ડાલ મૃગ છાલા, અંગ ભસ્મ લગાઈ હે.
પલકમેં મુલુક ઉડાઈ દીનો, બંગ ઉલટો દરીયાવ,
એક છીનમાંહીહે બંગાલેકો રાજ,છીણેછોડી સબજગતકી આશ
ત્રીયાંકુ કેહે ગયો માઈ હે–હો ગોપીચંદ૦

ગોપીચંદ—રાજાકીરાણીસોગુરૂકીમાતા,લીખાલેખસોહીબીધાતા
સોમેં કયા કરૂં પુરવે પુન્યસેં કરી હે ધુનીકી સેવા;
માહાંતાં બરકી કૃપાસેં, આનમીલાહે,પુછી તો પીરોઈ,
બદલીહે શાહેરોં કે, સીપાહયોમે કેસેં ધીરૂં.
ઇસિ જગતમેં જુઠમ જુઠ, લગીહે લુટમ લુટ,
નહી બચે જાન રાણી મેરી, સોમેં કયા કરૂં. ભયો૦

પાટમદે—વાહવાહરે ગોપીચંદ ઇબાત તેને બુરી કહીહે. હોગો૦

લાવણી.

પાટમદે—સુણ રાજા થાને પાખંડી ભેદ બાતાયોવેં,
ગોપીચંદ—માઈ મેને બ્રહ્મ જ્ઞાન ગુરૂસેં પાયોવેં;
પાટમદે—કાહાં બ્રહ્મા કહાંહે બીશ્નું કહાંહે આદ સંન્યાસી,

તીન લોકમેં રાજ ઉસીકા વો કૈલાસે વાસી;
ચેલા કીયા પાખંડીને, ડાર ગલેમેં ફાંસી—સુણુરાજા.
ગોપીચંદ—ઈધર બ્રહ્મા ઈધર બીશ્નું ઈધર શંકર દેવા,
અગમ નીગમકી ઉનકું સૂજે ઉનસેં લગ રહા નેહા;
હાથ જોડને કરૂ બીનતી ગુરૂ દેવનકો દેવા—સુણુભાઈ.
પાટમદે—તેરા ગુરૂકું પુછો એ રાજા, બીના પુરૂષકી નારી,
બ્રહ્માકું સાવીત્રી સોવે, બીશ્નું કે ઘર રાની;
માહાદેવ સંગ સોવે પાર્વતી, ડહાબે અંગ નીશાની—સુણુ૦
ગોપીચંદ—મેરા ગુરૂને એસા બતાયા, કીણુસેં બોલોનાથ.
બ્રહ્મા બીશ્નુ માહાદેવને, સારી સૃષ્ટી રચાઈ;
બિના નાર નહીં નરકી પેદા, મેં લડકા તું માઇ—સુણુમાઇ
પાટમદે—માઇ માઈ મત કર માનું, તુંછે રાજકુમાર;
એક દીન રાજા તું હતોસરે, તુમ પુરૂષ હમનાર,
ચેલા કીયા પાખંડીને, છોડ ચલે સંસાર— સુણુરાજા.

રાગ—પીલુ—તાલ—લાવણી.

પાટમદે—રાજા હમસેં હસ બોલો, ચાલો મહેલાં માંહીં;
ગોપીચંદ—માઈ માંનું ભીક્ષા ઘરમકી લાવ, ગુરૂકી આગ્યાનાંહીં.
પાટમદે—કાંથેલીના ડંડ કમંડલ, કાં લીની મૃગછાલા;
કોન ગુરૂ ઉપદેશ બતાયો, કીણે પૈનાઈ માલા—રાજાહમસે

ઝુલ

ગુરૂકા નામ બતાવો, જોગથેં કેસે ગાવો ભીક્ષા માગણ આયા
છીજે મેરી કાયાવે— રાજા હમસે.

ગોપીચંદ—ડંડ કમંડલ દીયા ગુરૂને ઉણે પેનાઈ માલા
સેલી સીંગી નાદ બજાતું ઓઢણકું મૃગછાલા

ઝુલ

ગુરૂને ગ્યાન બતાયા રસ્તા જબસેં પાયા ગુરૂ દેવનકો દેવા કરૂં
મેં ઉનકી સેવાવે— માઇ માનું

પાટમદે—તેરા ગુરૂકુ આગ લગાઊં, તુંસે બતાયો ગ્યાન
બારા બરસકી ઉમર તેરી, તેં રાજા નાદાન

ઝુલ

જલંદર કહીએ ઝેરી જનમકો મેરો બેરી બીક્ષા મેં કેસે લાઊં
ગુરૂકું આગલ ગાઊંવે— રાજા હમસેં

ગોપીચંદ—(ગુસ્સે થઇ)
ચલ બે રંડી નહી કામકી, મુખસેં બોલ સંભાલ
મુક્તિ કે દાતાર જલંદર, ઉનકું દેતી ગાલ.

ઝુલ

જલતી મેરી કાયા, ગરબકા બાન ચલાયા ધાકસેં ભાગે હાથી
રાંડ તું જોબન મદમાતી— માઇમાનું.

પાટમદે—મેરા જોબન બહોત જોરાવર, તું જોગી બન આયા
જ્યું જ્યું સુરત દેખું તેરી, છીજે મેરી કાયા

ઝુલ

માયા તુંને કેસે તોડી બીછડ ગઈ મેરી જોડી અંગમેં ઉઠે જવા
લા સુનેહિ ગોડ બંગાલાવે— રાજા હમસેં.

ગોપીચંદ—ગોડ બંગાલો રાજકો સમાઇ દીયો વિપ્રને દાન

રમતાં જોગી હસકર પુંજે બડે જુગતમેં માન

ઝુલ

બડે જગતમેં માન માંગકર લાવું મે ફેરી બડેગી માયા તેરી
ગુરૂ આવેગા મેરા અબતો ભયા સવેરાવે—માંઈ માનું

પાટમદે—હુવા સવેરા માંગેફેરા, કીણસેં બોલે નાંઈ
તેરા મેરા ન્યાવ હોવેગા, ભર પંચોકે માંઈ.

ઝુલ

પકડ લઊં તેરા પલા, કેસેં તેને તોડા તલા, બાપકું ભેજ્યું
પાંતી જનમકો મેરો સંગાતીવે— રાજા હમસેં.

ગોપીચંદ—તેરે જનમકી તુંહી સંગાતી, મેરે જન્મ મેં જોગ;
ઈસ બાતોમેં નફા નઈ હે, હસે શહેરકે લોક.

ઝુલ

જોગકી તુંહે માતા લીખા સો લેખ બીધાતા કલપતી ક્યું તુ
મ નમે. જોગમેરે લીખ્યા કરમમેવે— માઈમાનું.

પાટમદે—લીખા લેખ સોહી બીધાતા ક્યા કરતા કીરતાર
જોગર રહેતી બાપ કે સતો. ઓર મીલે ભરથાર.

ઝુલ

સુણો માહારાજા રાજા દેશકે આવે રાજા બાપકું મેંહું પ્યારી
રહેતી અટલ કુંવારીવે— રાજા હમસેં.

ગોપીચંદ—અટલ કુંવારી રેવતીસરે, જો જન્મે સો મરજાય
હમકુ અમર કીયાહે ગુરૂને, કયું મનમેં પસ્તાય.

ઝુલ

ગુરૂહે બાલ હમારા જ્ઞાનકા કીયા પસાર, તેરા ગુન મોતી ગાવે
-પરમ પદારથ વો પાવેવેં— માઈમાનું.

(આટલું કહ્યા છતાં ગોપીચંદ નહીં માનતાં ફરી એક વાર રાણી રહેવા વિનવે છે)

રાગ-ધનાશ્રી-તાલ-લાવણી.

રાજા રાજા ખડી પુકારૂં જોબન મદમાતી
જોગીહોકર ચલા જંગલમેં દેખજલે છાતી
મેહેલાં નીચે અલેક જગાવે વો ઉસ્કા કહેનાં
માતા કહે કર ભીક્ષા માંગે કેસેં કહું બેનાં
બીનો પુરૂષ ત્રીયાકા જુગમેં જુદાં રહેનાં
જ્યું જ્યું સુરત દેખું તોરી, ભરઆવે નેનાં
દોલત માયા માલ ખજાનાં સબી લૂંટા દેનાં
જોગન હોકર ભસ્મ રમાંઊ ઈસ રાજા કે સંગમે જાઊ
જનમ સંગાતી— જોગીહોકર
બારા બરસકી ઉમરે તેરી સુનતા દીલ જાની.
અગીઆર બરસકી ઘરમેં ત્રીયા, ચડતી જવાની
સાસુ કહે મેરા નાસ બોલતી, ઉલટી જબાની
શેહેર બંગાલા સબી ડુબાયા, ફિરા દીયા પાની.
રાજપાટ ઔર મુલુક પરગનાં, કીયા ધુલધાની
રાજા જોગી હુવો પલકમેં, કરગયો નાદાની.
સુણો રાજા એક અરજી મેરી, તેરે બીના મેરી સુની કચેરી
દીવા નહી બાતી— જોગીહોકર.
કબસેં જોગીભયા, જાલંદર જનમકા ઝેરી

કોઈ જનમકા માગે બદલા, આન લીયા બેરી.
હાથ જોડને કરૂ બિનતી, સુણો અરજ મેરી;
તુંમ જોગી મેં હોઉગી જોગન, રહુ સંગત તેરી.
નાલે નાલે ફીરૂ ભટકતી, સદા રહુ ચેલી;
ધુની પાનીકી સેવા કરૂંગી, ઓર ફીરૂં ડેરી.
કહો સખી મેં કહાં જામ જાતું, દર્શ રાજકા જો નહી પાતું
ઝુર ઝુર કે મેં મરજાઉ, રાજા બીના સુખ કેસે પાવું.
સીંગાર યે સબ કીસે બતાવું, રહું ગુણ ગાતી—જોગી.
(ગોપીચંદ નહી માનતા ભીક્ષા માગે છે તેથી રાણી દાશીને ભીક્ષા લાવવા કહેછે દાશી ભીક્ષા લાવી આપેછે રાણી પાટમદે બેહોંશ થઈ પડી જાય છે.)

પ્રવેશ ૯ મો.

(રાણી શોકાતુર થઈ જાય છે.)

રાગ—સારંગ—તાલ—ગજલ.

પાટમદેરાણી—શેહેર બંગાલો યુંઝુરે, થારી ફોજ ઝુરે માહારાજ
બાદલ મેહેલ જ્યું બાદલ ચમકે રતન જડી તમ ખાસ—ટેક
ભરી સભા કે બીચમેં રાજા, રંભા કરે નીત રાસ—શેહેર
દલપર દલ ચડે અતીભારી, વો બંગાલો રાજ
તુરીયા તેજી છાની રહી, રાજ ધુમ રહે ગજરાજ—શેહેર
જનમ જનમકો તુ બડ ભાગી, જોગી હુવો કોણ કાજ
ત્રીયાકું તું કહે ગયો માઇ, શરમ ન આઇ આજ—શેહેર
હાથી ઉપર કશી અંબાડી, હોદે કરી ગજરાજ
ઘોડાકી કછુ સારી સ્વારી, ત્યાગ દીએ માહારાજ—શેહેર

સમાપ્ત.

બુક લેનારને ચેતવણી.

પ્રિય વાંચનાર "ગોપીચંદ" એ નામની બુક ઘણાં લોકોની તરફથી છપાઈ બહાર પડી છે. પણ લેતાં પહેલાં જોઈ ખાતરી કરશો એવી મારી ખસૂસ ભલામણ છે. આ ગોપીચંદના ગાયન અમારી સહી વિના કોઇપણ સખસે વેચાતી લેવી નહીં જો લેશે તો તે છાપનાર પ્રેસ ધણીએ વધારે કાઢેલી છે એમ માની તેની પાસેથી પૈસા વસૂલ કરવામાં આવશે.

સહી. પ્રગટ કર્તા.

રસીક બુકો લેનારને સૂચના !

અમારી દુકાનેથી નિચેની તમામ બુકો સસ્તી કિમતે મળશે, માટે પત્ર લખી ખુલાસો કરવો. અગર અમારી રૂબરૂમાં મળવું તો ખરો જુવાબ મળશે. નાટપેડ કાગળ લેવામાં આવશે નહીં.

	રૂ. આ. પા.	ટપાલ.
મોટું રાહખેંગાર રાણિકદેવી નાટક	૦—૮—૦	૦—૦—૬
સદર ગાયન	...૦—૨—૦	૦—૦—૬
મોતીશાને ડાહી વહુનું રમૂજી ફારસ	૦—૨—૦	૦—૦—૬
શારીર શાસ્ત્ર (ત્રીભોવનદાસ કૃત)	૧૦—૦—૦	૦—૬—૦
ગોપીચંદના ગાયન ...	...૦—૨—૦	૦—૦—૬
ભરથરી મોટુ નાટક ...	...૧—૦—૦	૦—૧—૦
ચાંપરાજ હાડો નાટક ...	...૧—૦—૦	૦—૧—૦
ભરથરી ગાયન	...૦—૨—૦	૦—૦—૬

તે સીવાય તમામ નિશાળમાં ચાલતી બુકો પેહેલેથી તે સાતમી સુધી તથા તમામ તેના અર્થ બાદ ઘણું કરી ત-

મામ પ્રખ્યાત નાટકનાં પણ પુસ્તકો મળશે. ટોપીઓ પણ સરંસ અમારી દુકાનેથી મળેછે.

જાહેર ખબર.

"ચંદ્રપ્રભા નાટક"

રૂડે ફેશફળસાનું ફારસ ઘણુંજ રસીક વાંચનારને આનંદ ઉપજાવનારૂં ફક્ત ત્રણ આનાની કીમતે અમારી દુકાનેથી મળેછે. માટે મંગાવી ખાતરી કરશો.

ઠકર પ્રાણજીવન હરખજી બુકસેલર.

તથા ટોપી વેચનાર—ભાવનગર.

फार्स संग्रह.

(૧) એલ. એલ. બીનું (૨) પથરદાશ ન્યાયાધિશનું (૩) પડભ્રમખાં ફોજદાર (૪) નગર શેઠનું (મોતીશાને ડાહી વહુનું ફાર્સ (૬) કંજુસ રામનું એ રીતે **છ** ફાર્સના સમાવેશ સહિત અમારા તરફથી થોડા દિવસમાં છપાઈ બહાર પડશે–માટે મારૂં આનંદરૂપી ઔષધ ખરીદ કરશો. આ પુસ્તક પેટ પકડી હસાવે તેવું છે માટે પુસ્તક ખરીદ કરો ?! ને ઉદાશી મટાડો !! ગયો વખત ફરીને મળતો નથી ! આ પુસ્તક લાયબ્રેરીને શોભા આપનારૂં થશે ? કિંમત ફક્ત નવ આના ? નવ રૂપીઆની કિંમતનું છો!!

શા. પુરૂષોત્તમ ગીગાભાઇની કુમ્પની.

ભાવનગર.

આગળથી ગ્રાહકોનું લીષ્ટ.

	નકલ
વોરા અબદુલ હુસેન આદમજી બુકસેલર.	૩૦૦
ઠક્કર પ્રાણજીવન હરખજી બુકસેલર.	૧૫૦
શા. પાનાચંદ તેજાભાઈ બુકસેલર.	૧૦૦
બુકસેલર જીવરામ હરીશંકર કચ્છમાંડવી.	૨૫

☞ વોરા અબદુલ હુસેન આદમજીની દુકાનેથી તમામ બુકો મળશે.